

วิธีศตอุปกรณ์และวิธีการ

1. ผักสด

ผักสดจากตลาดในเขตเทศบาลเมืองหาดใหญ่ จำนวน 6 ชนิด ได้แก่ ผักกาดขาว ผักนึ่ง ผักกาดหอม ต้นหอม ผักชี ขึ้นฉ่าย กุยช่าย และผักกวางตุ้ง นำผักสดชนิดละ 400 กรัม มาตัดรากทิ้ง แล้ว แบ่งผักสดออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นผักสดที่จะนำมาตรวจหาปรสิตทันทีจำนวน 200 กรัม กลุ่มที่สอง เป็นผักสดที่นำมาล้างด้วยน้ำยาล้างผักไลโปน-วี และน้ำสะอาดก่อนนำมาตรวจหาปรสิต 200 กรัม

1.1 ผักสดที่นำมาตรวจหาปรสิตโดยทันที

ผักสดจำนวน 200 กรัม นำมาตัดเป็นชิ้นเล็ก ๆ โดยใช้กรรไกรและปากคีมที่สะอาดแล้ว นำไปใส่ในขวดแก้วขนาด 1000 มล.

1.2 ผักสดที่นำมาล้างด้วยน้ำยาล้างผักไลโปน-วี

นำผักสดจำนวน 200 กรัม ในน้ำสะอาดที่ผสมกับน้ำยาล้างผักไลโปน-วี ในอัตราส่วนน้ำสะอาด 3 ช้อน ต่อน้ำยาล้างผัก 1 ช้อนชา (ตามวิธีการที่บอกไว้ข้างบน) เป็นเวลานาน 1-2 นาที จากนั้นนำมาล้างด้วยน้ำสะอาดอีกครึ่งหนึ่ง ตัดผักเป็นชิ้นเล็ก ๆ โดยใช้กรรไกรและปากคีมที่สะอาด แล้วนำไปใส่ในขวดแก้ว (Erlenmeyer flask) ขนาด 1000 มล.

2. สารละลายไลโปน-วี ถ่วงจำเพาะ 1.010

สารละลายไลโปน-วี มีคุณสมบัติสามารถไปลดแรงดึงดูดของไข่พยาธิทำให้หลุดออกจากผักง่าย น้ำสารละลายไลโปน-วี 5 ซีซี มาผสมกับน้ำเกลือปราศจากเชื้อ 0.85% 6 ลิตร จะได้สารละลายไลโปน-วี ที่มีความถ่วงจำเพาะประมาณ 1.010 ไข่พยาธิที่มีความถ่วงจำเพาะมากกว่า 1.010 เช่น ไข่พยาธิไส้เดือน ไข่พยาธิปากขอ ไข่พยาธิแส้ม้า ไข่พยาธิเข็มหมุด เมื่ออยู่ในสารละลายไลโปน-วี จะตกตะกอนลงมา

3. การตรวจหาปรสิต

เติมสารละลายไลโปน-วี ถ่วงจำเพาะ 1.010 ลงไปให้ท่วมผัก นำขวดแก้วไปเขย่าด้วยเครื่องเขย่า โดยใช้ความเร็ว 120 รอบต่อนาที เขย่าประมาณ 1 ชั่วโมง จากนั้นเทสารละลายจากขวดแก้วผ่านผ้าก๊อกรองปราศจากเชื้อลงใน cone-shaped flask ตั้งสารละลายทิ้งไว้ 1 คืน

เพื่อให้ไข่ของพยาธิตกตะกอน วันรุ่งขึ้นเทน้ำเหนือตะกอนทิ้งไป ให้น้ำที่เหลืออยู่ประมาณ 5-10 มล. เขย่าน้ำกับตะกอนให้เข้ากัน แล้วใช้ pasteur pipette ที่สะอาดดูดใส่หลอดทดลองขนาด 13×100 มม. น้ำหลอดทดลองไปปั่นด้วยความเร็ว 400 รอบต่อนาที ประมาณ 10 นาที ดูดน้ำส่วนใสข้างบนทิ้ง ใช้ pasteur pipette ผสมตะกอนและน้ำให้เข้ากันดี แล้วดูดใส่สไลด์ แล้วหยดสารละลายไอโอดีนลงไป 1 หยด เพื่อช่วยให้เห็นไข่พยาธิของพยาธิได้ชัดเจนขึ้น ปิดสไลด์ด้วยกระจกปิดสไลด์ แล้วนำไปดูด้วยกล้องจุลทรรศน์